

Gemeenteraad Bergeijk

Ons kenmerk : 25IN001060
Datum : 25 maart 2025
Behandeld door : mevr. D. de Ronde
Afdeling : Maatschappij en Ruimte

Onderwerp : Raadsinformatiebrief proces grootschalige opwek n.a.v. besluit provincie

Geachte gemeenteraad,

Gedeputeerde Staten van de provincie hebben op dinsdag 28 januari 2025 een besluit genomen over het vervolg van grootschalige opwek van duurzame energie in de Pielis. Op donderdag 30 januari hebben wij u hierover geïnformeerd. Er heeft ondertussen ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen de gemeente en de provincie. In deze brief informeren we u over wat het besluit van de provincie inhoudt.

Achtergrond

In de raadsvergadering van 5 november 2024 heeft u ingestemd met een adviesbrief aan de provincie inzake het project voor grootschalige opwek zonne- en windenergie in de Pielis. In die brief adviseerde het college van Bergeijk de provincie om de regie op realisatie van wind- en zonne-energie bij de gemeente te laten, de gemeente de ruimte te geven om haar beleid te herijken, en beide projectvoorstellen af te wijzen. Bovendien gaf de gemeente daarbij aan dat zij in afwachting hiervan haar gronden niet zal inbrengen voor de realisatie van grootschalige opwek van zonne- en windenergie.

Gedeputeerde Staten van de provincie hebben besloten om vooralsnog het bevoegd gezag **niet** over te dragen aan de gemeente. De provincie houdt daarmee de regie bij zich. De provincie is voornemens om eerst een project-MER uitvoeren, om de mogelijkheden voor wind- en zonne-energie in het gebied te onderzoeken. De insteek van het college is om als gemeente en als stakeholder alsnog maximaal uitvoering te geven aan de motie van 26-09-2024 in het vervolgproces.

Project-MER in de Pielis

De provincie zal een project-MER uitvoeren voor het gehele zoekgebied, dat alle mogelijkheden en locaties mee zal nemen. De project-MER onderzoekt wat de mogelijkheden zijn voor wind- en zonne-energie in het gebied, op basis van objectieve criteria. In de project-MER houdt de provincie rekening met zowel het scenario waarin de gemeente haar gronden niet inbrengt als het scenario waarbij de gemeente dat wel doet.

Op basis van de uitkomsten van de project-MER zal de provincie een definitief besluit nemen over het nemen van een projectbesluit. Dat betekent dat de twee projectvoorstellen die bij de provincie zijn ingediend voorlopig worden aangehouden totdat de resultaten van de project-MER bekend zijn. De provincie wil namelijk een besluit nemen op basis van objectieve criteria, en niet op basis van grondposities.

Bij de project-MER zal voorafgaand ook een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) worden opgesteld. De NRD geeft aan wat in de project-MER onderzocht wordt. De NRD zal openstaan voor inspraak.

Draagvlak, participatie en gemeentelijke gronden

De provincie wil een zorgvuldig participatieproces doorlopen en aandacht besteden aan het draagvlak. Zoals benoemd zal de project-MER procedure daarom ook een participatieplan bevatten en zal de NRD opengesteld worden voor inspraak. Een gedetailleerd participatieplan is er nog niet.

De provincie geeft daarnaast aan dat ze in dialoog wil blijven met de gemeente en de omgeving en dat zij maatschappelijke voorwaarden waarmee de winsten van de opgewekte energie terugvloeien naar de gemeenschap erg belangrijk vindt. Denk hierbij aan 50% lokaal eigendom en storting in omgevings- en duurzaamheidsfondsen. Deze maatschappelijke voorwaarden worden sterk beïnvloed door het al dan niet beschikbaar stellen van de gemeentelijke gronden.

De gemeente heeft in de adviesbrief d.d. 05-11-2024 aangegeven haar gronden niet beschikbaar te stellen voor ontwikkeling van zonne- en windenergie, om zelf de regie te behouden. Het besluit van de provincie om het bevoegd gezag niet over te dragen aan de gemeente en de regie bij de provincie te houden, geeft aan dat de provincie noodzaak ziet dat de realisatie van duurzame energieopwek in de Pielis doorgang vindt. Het voornemen van de provincie om in de project-MER ook een scenario te onderzoeken waarin de gemeentelijke gronden niet worden meegenomen, onderschrijft dit. De vraag is wat bovenstaande betekent voor uw standpunt om de gemeentelijke gronden niet beschikbaar te stellen. Deze vraag zal gaande het proces daarom opnieuw aan u voorgelegd worden.

Besluit provincie in relatie tot de motie van 26 september 2024

In deze motie heeft u het college verzocht (in het kort):

- a) De doelstellingen rondom energieneutraliteit in 2030 te onderzoeken op haalbaarheid;
- b) Het beleid te herzien met betrekking tot (grootschalige) opwekprojecten;
- c) De mogelijkheden voor het behalen van klimaatdoelen breder te onderzoeken dan enkel windmolens en zonnepanelen;
- d) In het herzieningsproces inwoners, belanghebbenden en gemeenteraad nadrukkelijk mee te nemen, waarbij zorg wordt gedragen voor voldoende draagvlak binnen de omgeving;
- e) Dit herziene beleid voor te leggen aan de gemeenteraad van Bergeijk;
- f) Totdat het nieuwe beleid door de raad is vastgesteld, geen verdere medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van windenergie op land en grootschalige zonne-weides binnen de gemeentegrenzen;
- g) Totdat het nieuwe beleid door de raad is vastgesteld het zoekgebied niet opnieuw open te stellen voor initiatiefnemers.

Deze punten zijn vertaald in het advies aan de provincie om de regie op realisatie van wind- en zonne-energie bij de gemeente te laten, de gemeente de ruimte te geven om haar beleid te herijken en beide projectvoorstellen af te wijzen.

Gelet op het besluit van de provincie is het enerzijds positief dat er niet voor één van de twee ingediende initiatieven wordt gekozen en dat deze keuze wordt aangehouden totdat er meer duidelijkheid is over de mogelijkheden in het gebied door de project-MER en bijbehorende participatie. Anderzijds gaat het besluit van de provincie tegen het advies van de gemeente in; de gemeente krijgt niet de ruimte om het beleid te herijken.

Vanwege het besluit van de provincie vergen punt b, d, en e uit de motie nog verdere afstemming. Deze punten zullen we daarom niet op korte termijn uitvoeren. Wel is het belangrijk om de punten uit de motie uit te voeren waar dat nog kan, namelijk de aandacht voor voldoende draagvlak binnen de omgeving en de inbreng van gemeentelijke voorwaarden in het provinciale proces. Nu de provincie heeft besloten om de regie bij zich te houden, moet de gemeente een rol in het proces opeisen om het draagvlak en de betrokkenheid van inwoners, gemeenteraad en stakeholders te borgen. Daarnaast ligt er een gemeentelijke rol voor het tijdig in positie brengen van de gemeenteraad.

Punt f uit de motie roept op om geen verdere medewerking te verlenen aan grootschalige zonne- en windenergie in de gemeente. Zoals eerder beschreven, laat het besluit van de provincie echter zien dat de provincie de realisatie van duurzame energieopwek in de Pielis belangrijk vindt. Omdat het provinciale proces

voorlopig wordt doorgezet met een projectMER, is het belangrijk dat de gemeente bij het participatietraject als stakeholder haar belangen en (ruimtelijke) voorwaarden inbrengt.

Vervolg

De provincie heeft aangegeven bezig te zijn met het verder uitzoeken van het proces. Half april verwacht men meer duidelijkheid te kunnen geven. Wij zullen u te zijner tijd informeren over het aanstaande proces en de mogelijke rol van de gemeente hierin. We zullen er bij de provincie op aandringen dat er voldoende ruimte in het proces zit om uw raad bij de besluitvorming te betrekken.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

W.J.G. Delissen – van Tongerlo
Burgemeester (wnd.)